

Introitus:

Hledejte Hospodina pokudž může nalezen býti; vzývejte ho, pokud blízko jest. (Izajášovo proroctví 55:6, Kralická bible)

Čtení ze Staré smlouvy:

Stalo se ke mně Hospodinovo slovo: ² Jdi a volej k Jeruzalému: Toto praví Hospodin: Pamatuji na tebe, *na* oddanost tvého mládí, *na* lásku tvého zasnoubení, *kdy* jsi za mnou chodila pustinou, zemí neosetou. ³ Izrael *je* svatý Hospodinu, prvotina jeho úrody — všichni, *kdo* jej sžírají, se proviňují; přijde na ně zlo, *je* Hospodinův výrok. ⁴ Slyšte Hospodinovo slovo, dome Jákobův a všechny čeledi domu izraelského: ⁵ Toto praví Hospodin: Co na mně vaši otcové našli špatného, že se ode mne vzdálili? Chodili za nicotností a nicotností se stali. ⁶ Neřekli: Kde *je* Hospodin, ten, který nás vyvedl z egyptské země, ten, který nás vodil pustinou, zpusťou zemí *plnou* jam, vyprahlou zemí nejhlubší tmy, zemí, jíž nikdo neprochází a ve které člověk nebydlí? ⁷ Přivedl jsem vás do země sadů, abyste jedli její ovoce a její dobré věci. Přišli jste však a mou zemi jste poskvrnili a mé dědictví jste učinili ohavností. ⁸ Kněží neřekli: Kde *je* Hospodin? Ti, kteří se zabývají zákonem, mě neznají. Pastýři se proti mně vzbouřili. Proroci prorokovali skrze Baala a šli za *tím, co jim* neprospěje. ⁹ Proto s vámi ještě povedu při, *je* Hospodinův výrok, a povedu při *i* se syny vašich synů. ¹⁰ Vždyť projděte ostrovy Kitejců a dívejte se, pošlete *do* Kédaru a velmi pozorně sledujte, dívejte se, jestli se *tam* stalo něco takového. ¹¹ Cožpak *nějaký* národ vyměnil bohy? A *přitom* to bohové nejsou! Ale můj lid zaměnil svoji slávu za *to, co mu* neprospěje. ¹² Zhrozte se nad tím, nebesa, zděste se, strňte, *je* Hospodinův výrok. ¹³ Vždyť můj lid spáchal dvojí zlo: Opustili mne, pramen živé vody a vykopali si cisterny, puklé cisterny, které vodu nedrží.
Jeremjášovo proroctví 2:1-13

Neřekli: Kde je Hospodin?

Včera do čekárny plicního lékaře vešla dveřmi z ordinace babička s dcerou. Babička neslyšela nejlíp. Sestřička, která je vyprovázela, jí říkala: “Tady počkejte!” - “Cože mám podepsat?” ptá se babička dcery. Ta ji uklidňuje: “Nic, že máš počkat tady!” - “Vždyť to říkám! Máš to tady, nemusíš to hledat!” a tahá z tašky lékařskou zprávu. Dcera jí lehce bere za ruku: “Teď to nech bejt!” a zvyšuje hlas aby jí bylo rozumět “Dáš to pak paní doktorce sama!” a babička dodává jasně: “Vždyť jsem jí říkala, že se jmenuješ Hana!” Trochu se při tom nazlobeně diví, jakou by to mělo mít souvislost.

Špatně slyšící lidé si občas nevezmou naslouchátko a bývají přesvědčeni, že slyší naprosto přesně. Zralý člověk předpokládá, že ne všechno zaslechne, zvláště, když přibudou roky. I pro zdravého a mladého člověka není samozřejmé, že slyší. Člověk musí chtít slyšet. Tady v tom Jeremjášově případě se s nedoslýchavostí a nejistotou počítá také.

Aby si Jeremjáš - a samozřejmě také Izrael - byli jisti, pak to mají hned dvakrát. Dvěma způsoby se připomíná, že Hospodin má názor a chce něco říci. “Stalo se ke mně slovo Hospodinovo jdi a volej k Jeruzalému (volej do uší Jeruzaléma): Toto praví Hospodin...” Jeremjáš to má autorizované, nemusí váhat. Nahuč jim to ho hlavy. Šeptej, slabikuj do ucha! Ještě jedna zajímavost: V celém proroctví to spojení: “Toto praví Hospodin” zní sto padesátkrát. To je “hlavičkový papír” pro Jeremjáše. A co že je tak naléhavé? Co nemají Izraelité v Jeruzalémě přeslechnout?

1. Odstavec první - Pamatuji na lásku zasnoubení

Pán Bůh tady připomíná lásku své vyvolené, dcery izraelské. Je to krásné vyznání lásky do ouška (1-3) - Nepřipomínám si především to, co jsem do tebe nainvestoval, ale co jsi říkala ty. Připomínám si tvoji věrnost či milosrdenství.¹ Dcera izraelská se nechala vodit a krmit, šla ráda pustinou za svým manželem a milovala jej. On jí stačil, on sám.

Manželství stojí na věrnosti. A to neznamená jen navenek, že si partner nezačne s jinou či s jiným, ale i uvnitř. Že si navzájem prokazují milosrdenství. Jsou věrní smlouvě, naplňují ji. Berou na sebe navzájem ohled. Pamatují si to - co řekl ten druhý! Většinou si pamatujeme, jak jsme se namáhali my, co jsme udělali a dodáme: "Vždyť jsem ti to říkal!" Naopak, chovám si v mysli to, co mi říkala má žena a pamatuji si projevy její lásky. Na tu dobu, kdy jsem jí stačil jen já a nepotřebovala k tomu majetek, zážitky, peníze, dovolenou... On zase nechce nic, než ji! Když nemůže mít děti, když je nemocná, ztratí svěžest mládí, když není navařeno, prádlo je pořád v koši... Muž hledí na to, že má ji. Na všechno ostatní se najde řešení. "pamatuji *na* lásku tvého zasnoubení, *kdy* jsi za mnou chodila pustinou, zemí neosetou..." (2)

Pán Bůh řekne také svoje vyznání lásky: Izrael je svatost, prvotina úrody. Abychom tomu rozuměli: *Svatost, výsost, veličenstvo, jasnost...* Tak se říkalo urozeným a vysoce postaveným. Izrael je tím titulem, tou korunou. To je až nepochopitelné, jak blízko je tedy Izrael srdci Pána Boha! Ještě jednou vyznává svou lásku Pán Bůh - Izrael je prvotinou - tedy je navždy tím prvním u Božího srdce. Nenadržuje se tomu Izraelovi, nemůže si dělat, co chce, ale je prvním v řadě dalších! Má první důvěrnost živého Boha. Všichni, kdo toto ruší, kdo se toho dotýkají - zevnitř i zvenčí - se provinují a přijde na ně zlo.

Kdy jsme řekli svému partnerovi naposled čím pro nás je? Dříve, než si bude Pán Bůh s Izraelem vyřizovat to, co není v pořádku, řekl své vyznání lásky. Mohlo by to platit i u nás!

2. Odstavec druhý - Neřekli čeledi a otcové: Kde je Hospodin

Pán Bůh zjevně chce diskutovat. Chce vztah, ve kterém se mluví. Chce popsat od představitelů lidu, otců čeledi Izraele, v čem je problém: "Co na mně vaši otcové naši špatného, že se ode mne vzdálili?" (5) Z pusté země dovedl Izrael Pán Bůh do zahrad a sadů. Tak - co bylo špatné?! Přátelé, v manželství se mluví! Ve vztahu se říká, o co jde. I když to nejde vysvětlit a těžko se hledají slova.

Otcové a náčelníci rodů Izraele nehledali Hospodina. Nic není tak důležitého, jako hledat Hospodina. Izrael je "Hledač Hospodina" a vzývá Hospodinovo jméno, vyzývá jej, aby mluvil do lidského života. My máme blízko k rychlým odpovědím, ale nemáme trpělivost hledat Hospodina. Co když bychom nenašli? Jak přežít bez odpovědi? Jak oslovit zástupy a strhnout je, když nemáme jasno... Nám ale přece stačí, že smíme hledat Hospodina. Je to bezpečnější řešení, než rychlé odpovědi.²

S Leonardem Cohenem³ smíme volat, aby nám Pán Bůh ukázal svoje místo. Aby řekl, co chce. Hledáme Je! A tím spíše naši náčelníci. Pokud nebudeme hledat Hospodina a zaměníme složitou cestu za pohodlí rychlých odpovědí, pak nás čeká tvrdý důsledek:

¹ *Chesed* v hebrejštině znamená věrnost smlouvě. Milosrdenství není náhlé hnutí mysli, ale důsledná věrnost smlouvě Hospodinově.

² Zajímavý pohled rabína Shmuley Boteach na události v Sandy Hook Elementary School: http://www.shmuley.com/news/details/questioning_god_in_tragedy_-_rabbi_shmuley_on_cnn/

³ Text je tady: <http://www.elyrics.net/read/l/leonard-cohen-lyrics/show-me-the-place-lyrics.html>

“Chodili za nicotností, nicotností se stali” (5) Myslí se chození za nicotnými modlami. Kdo se plazí za takovými modlami, stává se “nicotnou modlou”. Veřejná diskuse se plahočí od marnosti k marnosti. Naši představitelé nemají jinou budoucnost, než se stát nicotnou modlou. Proč? Protože se politika obrací spíše k marnostem, nicotnosti a k modlám. Pro předáka, velitele, otce, starostu není nic strašnějšího, než být nicotnou modlou. Než být nanic, přímo “kůlem v plotě...”

3. Odstavec třetí - Kněží neřekli: Kde je Hospodin?

Ale oni i kněží zklamali. Ani oni nehledali. A to jsou strážci zjevení, strážci čistého původního zdroje. Mají zákon! Mohou jej vykládat... Ví, jak se hledá Hospodin! Mají to ty druhé učit! Ale oni selhali a začali prorokovat skrze Baala.(8)⁴ Běžně národy považují božstva za součást své identity a neopouštějí je. A to jsou božstva bydlící ve stromech, uplatitelná a neživá. Božstva, která nevyvádí z otroctví, neosvobozují. Božstva, která jen hlídají a údajně trestají. “Něco za něco” učí jejich kněžíci. Žádný vztah! Žádná láska.

Kněží před Babylónem a zákoníci a farizeové po exilu, kdy už není chrám, ale synagóga. Ti všichni měli hledat a předcházet svůj lid! Hodí se připomenout také “tříkrálové evangelium”⁵ Znalci zákona byli slepí, když přišel Pán. Věděli, kde se to stane, ale vůbec netušili, že se to už děje. Když přišli *magoi*, aby se klaněli, věděli, že se to děje a nevěděli, kde se to děje. Učenci zákona je však nepředcházeli ani nedoprovázeli! Chyba!

Strážci pramenů a zdrojů spáchali dvojí zlo - opustili pramen a kopali cisterny dřevé.(13) To naznačuje jejich vnitřní neschopnost. Oni sami nevěřili a neviděli. To je výzva pro církve. Ona sama se musí ptát, zda nebuduje nesmyslné představy o své budoucnosti, zda čerpá ze zdrojů a je u živých pramenů. A pozor, zjevně to neznamena “mít čistou věrouku”, ale zase “jen” nepřestat hledat Hospodina. Nepřestat se ptát a riskovat, lézt do světa jako ti, kteří věří, že je co hledat. Nežvanit přemoudřelé bláboly, ale dolévat naděje lidem. Protože my víme, že pramen existuje! A jdeme s lidmi, jdeme napřed. A musíme Hospodina jednou najít, protože se nám dá nalézt!

⁴ “Proroci prorokovali skrze Baala a šli za *tím, co jim neprospěje.*” hříčka: *Baal* a neprospěje *jaal*.

⁵ Matoušovo evangelium 2. kapitola